

rsd 300 voor textiel en van rsd 100 voor vergunning om daar handel te drijven, te ontgaan. Het bestuur is voorgehouden niet te goedgelovig te zijn en alle middelen aan te wenden om waarheid van schijn te onderscheiden. De Buginezen zijn door kapitein Jan Cornelis van Ossenberg, 3 sergeants, 2 korporaals en 32 soldaten overmeesterd. Een rapport is bij de geheime resolutie van 22 september 1761 gevoegd. De klachten van de koning van Batjan over deze expeditie zijn door het bestuur weerlegd. Bij de genoemde resolutie is het handelen van Van Ossenberg goedgekeurd, maar hem is wel verweten dat hij te hard is opgetreden. Deze zaak is daarmee afgedaan. [fol. 844] Wel is opgemerkt dat, hoewel de omstandigheden Van Ossenberg aanleiding gaven tot snel optreden, het toch noodzakelijk is om de inlanders gematigd te behandelen, aangezien het anders maar droevige gevolgen heeft. Het bestuur heeft met alle middelen geprobeerd de koning te bewegen om de Cerammers weg te sturen, waartoe hij bereid was, als de Compagnie hun schuld van rsd 400 betaalde. Het antwoord daarop van het bestuur wordt afgewacht. De Hoge Regering schreef de koning dat zijn eisen onwettig zijn, en drong er onder dreiging met onaangename middelen op aan dat volk uit te leveren. Wegens de strooptochten van de Papua's tegen zijn onderdanen blijft de koning van Ternate ontevreden over Tidore. Het is nog niet tot een botsing gekomen en het bestuur moet dat zien te voorkomen. In de brief aan de koning van Ternate is daarop aangedrongen. Het bestuur is opgedragen zijn welnemendheid hoffelijk te beantwoorden en hem tevreden te stellen. [fol. 845] Het is goedgekeurd dat hem als betaling 4 vaten buskruit en 30 musketten zijn geleverd. De gouverneur kreeg toestemming om de koning na het aflopen van de uitroeiing voor éénmaal rsd 2000 te betalen, om de hoofden van de dorpen op Halmaheira daarmee gedurende dat werk in hun onderhoud te kunnen voorzien. De koning van Tidore schijnt niet ongenegen om Ternate genoegdoening te geven. Hij gaf namelijk verscheidene mensen die van de Sula-eilanden geroofd waren, en een groep Papua's, op de bestraffing waarvan hij zeer aandrong, terug. De rekeningen van de schade op Buru en Manipa zijn opgestuurd. Op grond van het derde artikel van het contract van 23 juni 1733 met Tidore dat bepaalt, dat schade door zijn onderdanen veroorzaakt, vergoed zal worden, moet het bestuur al het mogelijke doen dat voor elkaar te krijgen. Verdere incidenten [fol. 846] die nieuwe schadeposten veroorzaken, moeten voorkomen worden. De Compagnie moet schadeloosgesteld worden voor de f 823 die op Ambon aan de gugugu van Tidore werd verstrekt. Omdat sommige zaken voor de koning van Tidore pleiten, maar andere tegen hem, is in de verzonden geheime brief van 31 december aangegeven dat men in onzekerheid verkeert, of hij wel- dan kwaadgezind is, of dat zijn trouweloze dienaren hem misleiden bij het straffen van Papua's en hij voor hen bang is. Gehoopt wordt dat het bestuur hierachter is gekomen, en gebruik maakt van de instructies aangaande de kwaadwillende rijksgroten. Resident Jan Witewall onderzocht de beschuldigingen dat Mono Arfa de bezetting van Limbunu om zeep wilde brengen. Hij vond niets en had geen reden om aan zijn goede gezindheid te twijfelen. Het is juist dat het bestuur de resident beval op zijn hoede te zijn, maar zonder [fol. 847] aan alle geruchten geloof te hechten. Engelse schepen zijn niet bij Ternate of in de wateren rondom gesignaleerd, noch zijn er berichten dat de Engelsen zich ergens vestigden. Alle geloofwaardige rapporten getuigen van het tegendeel. Naast het bericht in de brief van 18 oktober over de Chinees Kan Sun Ko, komt nu een kopie van de verklaring van 8 maart door kanonnier Paulus Schaar, die gevangen zat, en die van twee Sulanese inlanders van 26 april. De brief van 18 oktober gewaagde van de ontmoeting in het voorafgaande jaar van de bark Nassau met een Engels schip. Deze missie naar Salawati diende om de zorg weg te nemen dat de Engelsen daar een sterkte opwierpen. Dat is niet gebeurd, doordat de stuurman verklaarde dat de harde zuidwestelijke winden het voor anker gaan gevaarlijk en de voortzetting van de reis ondoenlijk maakten. [fol. 848] Daar heeft men zich maar bij moeten neerleggen. Ook is een geschenk met een verkoopwaarde van f 120 aan de majoor van Tidore Djouw Kottoe, die behulpzaam was bij deze expeditie, goedgekeurd. Het bestuur is opgedragen deze brave en welmenende man door vriendelijkheid te stijven in zijn welgezindheid jegens de Compagnie. Het wordt verwacht dat het patrouillevlootje dat 10 septem-